

>> Oud: Juli 2009: start werkzaamheden aanleg waterberging Egboetswater | samenwerking tussen gemeente Medemblik en hoogheemraadschap | doel: droge voeten in de polder, veiligheid combineren met extra kansen voor recreatie en natuur <<

>> Nieuw: November 2010: waterberging aangelegd | 7,3 hectare natte berging | 4 hectare droge berging | automatische stuw | 60.000 kubieke meter grond verzet | 1,5 hectare natuur | open vaarroute van Medemblik naar de plas <<

Een gouden combinatie

Met de klimaatverandering is er steeds meer kans op periodes van extreme nattigheid of droogte. Het is de taak van het hoogheemraadschap om te zorgen voor extra waterberging. Onlangs kwam de waterberging Egboetswater op een bijzondere manier tot stand. De gemeente Medemblik nam hierin het voortouw.

Regioadviseur van het hoogheemraadschap voor West-Friesland Karel Bruin-Baerts vindt er geen doekjes om. 'Gemeente Medemblik is een modelgemeente', zegt hij enthousiast. 'De bestuurders voelen zich medeverantwoordelijk voor de veiligheid van het watersysteem.' Al in 2006 deed de gemeente Medemblik een belangrijke grondaankoop bij het bestaande natuur- en recreatiegebied Egboetswater. Ook het hoogheemraadschap deed hieraan mee. Doel was om extra waterberging te creëren. De uitvoering van de plannen liet enige tijd op zich wachten omdat subsidies moesten worden aangevraagd. 'Het hoogheemraadschap had een bijdrage van 416.000 euro in het vooruitzicht gesteld', vertelt Walter Heijmans, medewerker Water en Groene Natuur bij gemeente Medemblik. Maar dat was onvoldoende om het totaalplaatje van 1,8 miljoen euro rond te maken. De gemeente ging met het hoogheemraadschap praten om te onderzoeken of er nog meer mogelijk was. Heijmans: 'We hebben gekeken hoe we elkaar konden helpen bij het realiseren van de plannen. Het hoogheemraadschap had veel baat bij de waterberging. Dan kun je als gemeente zeggen: dat is hun eigen zorg. Maar zo zitten wij hier niet in elkaar. Het gaat om het belang van de gemeenschap.' Omdat gemeente Medemblik bereid was meer ruimte voor het water beschikbaar te maken, kon het hoogheemraadschap op een verantwoorde manier zijn bijdrage verhogen naar 600.000 euro. Uiteindelijk hebben gemeente, hoogheemraadschap en de provincie samen met de Europese Gemeenschap ieder een derde van de totale kosten voor het realiseren van waterberging Egboetswater hun rekening genomen.

Waterberging

Het hoogheemraadschap heeft creatief meegedacht bij het invullen van de plannen. Het plan Egboetswater is gelegen in een laagwatergebied, waar een hoogwatersloot – de Papenveersloot – doorheen loopt. Dankzij de peilverschillen bestaat de mogelijkheid voor zogenoemde gestapelde waterberging: een waterberging met een groter volume. Zo

> De situatie: Verbetering watersysteem noodzakelijk. Aanleg waterberging Egboetswater voor gemeente Medemblik niet haalbaar zonder samenwerking met hoogheemraadschap. Kans om samen met derden te voldoen aan veiligheidsnormen.

> Gewenst: Financiële bijdrage hoogheemraadschap om plan van de gemeente Medemblik te realiseren. Hoogheemraadschap adviseert bij gebiedsinrichting. Aandacht voor natuur en recreatie.

> Oplossing: Gemeente creëert gestapelde waterberging. Hoogheemraadschap levert een technische en financiële bijdrage (een derde van totale kosten). Combinatie van natte en droge waterberging. Natte waterberging met mogelijkheden voor recreatie en natuur. Droge waterberging met wandel- en fietsroutes, speelterrein, ruimte voor schapen en weidevogels.

ontstond het idee om naast een 'natte' waterberging van een gegraven plas (ongeveer 7 hectare) ook een 'droge' waterberging (ongeveer 4 hectare) aan te leggen. Daarmee werd de opvangcapaciteit van overtollig water in één klap met 34.000 kubieke meter vergroot. Bruin-Baerts legt uit: 'De droge berging werkt als een badkuip. In tijden van hoog water zetten we de stuw als een soort kraan open. Het water stroomt dan van de natte berging de droge berging in. We zetten de afsluiter in de droge berging dicht, net als de stop in een bad. Dan stroomt het water niet weg en kan het worden benut. Zodra het water buiten de droge berging weer laag staat, kan de afsluiter worden opengezet en loopt de droge berging leeg.' Naast technische oplossingen werd tevens gezocht naar mogelijkheden voor recreatie en natuur: een wens van de gemeente Medemblik.

“Je merkt dat er sprake is van wederzijds vertrouwen”

Zo'n combinatie is een gouden kans, vindt Heijmans. 'Je kunt nu met je bootje vanuit Medemblik zo naar de plas varen. En in het gebied zijn fiets- en wandelpaden aangelegd. Zelf maak ik daar ook graag een wandelingetje met mijn hond. Als ik mensen tegenkom merk ik hoe blij ze met die mogelijkheid zijn.' Naar verwachting

zullen ook weidevogels het gebied weten te vinden. Het zogenoemde kadetjesland in de droge berging met heuveltjes en natte greppels biedt hen een goede leefomgeving.

Collega's

Heijmans is vol lof over de manier waarop het hoogheemraadschap heeft meegeholpen met het uitvoeren van de werkzaamheden. Hij kan geen enkel punt noemen waar de samenwerking is misgegaan. De gemeenteambtenaar spreekt zelfs over zijn collega's van het hoogheemraadschap. 'Onderweg kwamen we nog wel eens technische vragen tegen', vertelt hij. 'Dan bedacht het hoogheemraadschap een oplossing.' Het hoogheemraadschap vindt de samenwerking eveneens een succes. Bruin-Baerts: 'de gemeente heeft werkzaamheden in het project uitgevoerd waar wij verantwoordelijk voor zijn, zoals baggeren. We hebben dat natuurlijk wel vergoed, maar ik vind het grote klasse dat ze dit aanboden.' Ook het luisterend oor van de gemeente voor de wensen van het hoogheemraadschap krijgt veel waardering. 'Ook als we later nog met aanpassingen aankwamen was men bereid om deze uit te voeren', zegt Bruin-Baerts. 'Je merkt dat er sprake is van wederzijds vertrouwen.' Aan de andere kant is de gemeente heel duidelijk over wat er was gebeurd als het hoogheemraadschap niet op de samenwerking was ingegaan. Heijmans: 'dan was Egboetswater er niet gekomen.'

© Manon Laterveer-de Beer

Gepubliceerd in: Peil 4 (mei 2010) – het relatiemagazine van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.

Peil verschijnt drie keer per jaar in een oplage van 2700.

Concept & realisatie: MediaPartners LoyaliteitsCommunicatie, Amstelveen